

Lapphund

Lapparna träder bokstavligt in i historiens ljus med skidor på fötterna. Med samerna kom lapphunden, det oöverträffade hjälpmédlet vid renvallning.

Text: Lisbeth Ch Sigfridsson
Foto: Gunnar Lindgren

Mot slutet av 1700-talet beskrev en samtida författare lapphunden: "Renens trogne jägare och vaktare, en af de bästa arter. Kommer stundom med Lappar och Ängermänner till Upland: af en Råfs storlek".

Varifrån samerna kom från början av vår tideräkning, och därmed också lapphunden, är dunkelt och fantasieggande. Kanske användes lapphunden från början till jakt på vildren — många lapphundar i vår tid gör fortfarande samma sak. Klart är att när samerna tämjde vildrenen, blev också lapphunden omskolad till den utomordentliga vall- och vakthund den är idag. När det blev kritiskt för rennäringen, gick det också utför med lapphunden. Lapphundsaveln blev försummad i och med den ökade strömmen av

turister och ripjagande sör-länningar vilka medförde jakt-hundar, som åstadkom förödande raskorsningar med lapparnas gamla renvallarstam. Dessbättre hade ett nyvaknat intresse söderifrån gjort att en del goda avelsdjur "exporterats" till uppfödare, vilka tog tillvara på lapphundsrasens fina mentala och exteriöra kvaliteter.

Från ett kritiskt läge för rasen, fick lapphunden än en gång finna sig i att bli omvärderad — nu till en allt populärare sällskapshund. Rasen är tryggt förankrad i en rad hän-givna entusiasternas händer och har under en lång följd av år kunnat notera ett stadigt nytillskott av registreringar på cirka 300 hundar per år. Ren-skötarna föredrog av praktiska skäl de svarta och bruna

hundarna som avtecknades tydligt mot snön, men också vita hundar föddes och sparades ibland som kuriosa. När lapphunden började ställas ut, var också den vita färgen mycket eftersökt, men nuförtiden torde man knappast någonsin se en vit lapphund, även om standarden tillåter den färgvarianten.

Lapphunden uppfattas av de flesta som svart och är det oftast, även om den mest eftersökta färgen är björnbrunt. Mindre vita tecken är acceptabla. Den korrekta lapphunden är något under medelstorlek, en typisk spetshund med rektangulär kroppsbyggnad. Huvudet är brett mellan öronen och hjärnskålen, i olikhet med de flesta spetsraser, ska vara väl välvd. Skarpt markerad pannavsats. Nosen snarare kort än lång, nässpegeln är kolsvart. Öronen är korta och breda vid basen, de ska stå tämligen långt ifrån varandra och vara mycket rörliga. Böjda och tippade öron är inte önskvärdt, men heller inte diskvalificerande. Ögonen ska sitta förhållandevis långt ifrån varandra, mörk-

bruna med runda ögonöppningar och uttrycksfull blick.

Halsen är medellång, torr och kraftig. Kroppen är samlad och är något längre än boghöjden. Ryggen är rak och buken obetydligt uppdragen. Benen är raka och kraftiga och bak- och framifrån parallella. Sporrar förekommer ofta, i vissa blodslinjer till och med dubbelsporrar, men de är inte önskvärda. Tassarna är starka, slutna och något avlånga. Svansen ska vara måttligt lång, försedd med en glad och riklig plym, medfödd stubbsvans diskvalificerar ej, men utesluter från första pris. Hårremmen är rik och yvig och ska ge ett strittande, nästan stripigt intryck. Pälsen är speciellt lång och riklig på bröstet, lären och på svansen och på frambenens baksidor. Mankhöjden är 45 - 50 centimeter för hanhundar och 40-45 centimeter för tikar.

Landets alla lapphundar ränner som förr inte bara efter ren på högfjället, utan visar sin förlighet och färdighet i lydnadsprovsringen och som trofast sällsaps- och vakt-hund.